

Onderwijs en Examenregeling Cohort 2026

Informatie voor studenten van de opleiding

Zelfstandig Medewerker Hospitality
Niveau 3
Leerweg: BOL
Crebonummer kwalificatie: 27053

Cohort 2026-2029 – Zelfstandig Medewerker Hospitality (BOL N3) – Crebo 27053 - Pagina 1

Inhoudsopgave

1. Welkom op MBO Bonaire!	4
2. Algemene informatie	5
2.1 Hoe ziet een MBO opleiding op MBO Bonaire eruit?	5
2.2 Begeleiding op MBO Bonaire	8
3. Opleidingsinformatie	9
3.1 Algemeen opleidingsoverzicht	9
4. Het onderwijsprogramma	11
4.1 Onderwijsprogramma	11
4.2 Lessentabel en uren van jouw opleiding	14
5. Ontwikkelingsgericht toetsplan	16
6. Studieadvies en overgangsadvies	19
6.1 Studieadvies	19
6.2 Overgangsnormen	21
7. Diploma-eisen en examenprogramma	22
7.1 Wettelijke eisen voor het MBO diploma	22
7.2 Examenplan: Overzicht examenonderdelen	23
7.2.1 Beroepsgerichte examenonderdelen	23
7.2.2 Examenonderdelen generieke eisen voor taal en rekenen	24
7.2.3 Onderdelen Loopbaan en Burgerschap	25
7.2.4 Beroepspraktijkvorming (BPV)	26
7.2.5 Keuzedelen	27
8. Belangrijke informatie over examens	28
8.1 Examenreglement	28
8.2 Herkansingen	28
8.3 Aangepaste examinering	28
8.4 Vrijstellingen	28

Cohort 2026-2029

ker 1

Vastgesteld op 1 augustus 2026
door de examencommissie
namens het Bevoegd Gezag van MBO Bonaire

Cohort 2026-2029 – Zelfstandig Medewerker Hospitality (BOL N3) – Crebo 27053 – Pagina 3

1. Welkom op MBO Bonaire!

Dit is de onderwijs- en examenregeling (OER) van jouw opleiding. Deze OER is leidend voor jouw opleiding op MBO Bonaire. In deze OER vind je zowel algemene informatie over MBO Bonaire als specifieke informatie over jouw opleiding. In de algemene informatie lees je hoe opleidingen op het MBO Bonaire in elkaar zitten, op welke manier jij als student begeleid wordt bij ons en bij wie je terecht kunt met vragen.

In de opleidingsinformatie vind je informatie over het programma van jouw opleiding. Alle leeractiviteiten die er tijdens jouw opleiding worden aangeboden vind je in het onderwijsprogramma, een overzicht van alle toetsen, vind je in het toetsplan en een overzicht van alle examens vind je in het examenplan. In het examenplan staat ook welke examens meetellen voor jouw diploma.

Deze OER blijft jouw hele opleiding geldig. Indien er wijzigingen zijn in deze OER word je op tijd geïnformeerd door de opleiding. De meest actuele versie van de OER van jouw opleiding kun je vinden op www.mbobonaire.com.

Cohort 2026-2029 – Zelfstandig Medewerker Hospitality (BOL N3) – Crebo 27053 – Pagina 4

2. Algemene informatie

2.1 Hoe ziet een MBO opleiding op MBO Bonaire eruit?

Een MBO opleiding op MBO Bonaire heeft de volgende onderdelen:

- Theorie- en praktijklessen
- Beroepspraktijkvorming (stage)
- Keuzedelen
- Loopbaan en burgerschap
- Nederlands
- Rekenen
- Engels (niet bij alle opleidingen verplicht)
- Andere talen (niet bij alle opleidingen verplicht)

De theorie- en praktijklessen

De lessen op school gaan over de theorie en praktijk van jouw toekomstige beroep. Je krijgt verschillende vakken waarbij je niet alleen uit boeken leert, maar ook oefent in de praktijk. De theorie en de praktijklessen worden gegeven op school, maar vinden ook plaats buiten de school. Je gaat bijvoorbeeld op excursie of krijgt les op een bedrijfslocatie. Voor de meeste vakken moet je ook huiswerk maken en zelfstandig oefenen.

Beroepspraktijkvorming (stage)

De stage is voor het mbo heel belangrijk. Op de stage leer je werken in een bedrijf of organisatie, leren door te doen. Je wordt daarbij geholpen door een begeleider op de stageplek en een begeleider vanuit school. In de BPV-gids van je opleiding vind je alle informatie over jouw BPV.

Keuzedelen

Iedere mbo student volgt ook keuzedelen tijdens de opleiding. Hierin leer je speciale vaardigheden voor jouw beroep. Een keuzedeel kan (deels) op school, in de stage of als huiswerk gegeven worden.

Voor jouw opleiding is er een aantal keuzedelen vastgesteld. Het kan ook voorkomen dat jouw opleiding afwijkt van de wettelijke keuzedeelverplichting door tijd te besteden aan onderwijs in het kader van persoonlijke, culturele of levensbeschouwelijke vorming.

In de tabellen bij 4.1 'Het onderwijsprogramma' zie je bij het onderdeel 'Keuzedelen' welke keuzedelen wanneer worden aangeboden en welke keuzes je kunt maken. Bij 7.3.5 vind je de examenplannen voor de keuzedelen, waarin ook alle werkprocessen worden benoemd. Je maakt je keuze aan het begin van het schooljaar.

Cohort 2026-2029 – Zelfstandig Medewerker Hospitality (BOL N3) – Crebo 27053 – Pagina 5

Je kunt kiezen onderstaande combinaties van keuzedelen¹:

A	B
1. Organisatie Interne Evenementen	1. Organisatie Interne Evenementen
2. Internationaal I: Bewustzijn (interculturele) diversiteit	2. Ondernemend gedrag (geschikt voor niveau 3 en 4)

Loopbaan en burgerschap (LOB)

Tijdens je opleiding volg je ook loopbaan en burgerschap: je krijgt daarin, net als bij andere vakken lessen, toetsen/opdrachten en het telt mee voor je diploma. Bij loopbaan gaan de lessen over jouw kwaliteiten, motivatie en toekomstwensen, het plannen van je loopbaan, het vinden van een passende baan of een vervolgopleiding en het uitbreiden en onderhouden van je netwerk. Bij burgerschap leer je hoe je actief deel kunt uitmaken van de Bonairiaanse samenleving. Je werkt bij burgerschap aan vier dimensies: politiek-juridisch, economisch, maatschappelijk & sociaal en vitaliteit. Er zijn geen aparte examens, maar je krijgt wel een eindbeoordeling.

Nederlands

In het eerste leerjaar begin je altijd met een test om je niveau te bepalen. Je werkt daarna bij Nederlands aan alle taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken, gesprekken voeren) op het niveau dat bij je past. Je krijgt regelmatig oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en verderop in je opleiding maak je ook examens. Het uitgangspunt is dat je op het streefniveau van je opleiding examen doet. Deze staan vermeld in het examenplan.

Rekenen

In het eerste leerjaar begin je altijd met een test om je niveau te bepalen. Je werkt daarna bij Rekenen aan alle vaardigheden uit de vijf domeinen. Je krijgt regelmatig oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en verderop in je opleiding maak je ook examens. Het uitgangspunt is dat je op het streefniveau van je opleiding examen doet. Hieronder zie je de vijf **domeinen**, elk op het bijbehorende mbo **niveau** 2, 3 of 4:

- Grootheden en eenheden;
- Oriëntatie in de twee- en driedimensionale wereld;
- Verhoudingen herkennen en gebruiken;
- Procenten gebruiken;
- Omgaan met kwantitatieve informatie.

¹ We proberen met ons aanbod van keuzedelen zo goed mogelijk in te spelen op de behoefte van de arbeidsmarkt en onze studenten. Het aanbod van keuzedelen kan hierdoor gewijzigd worden. Uiteraard wordt je hierover tijdig geïnformeerd door school.

Engels bij opleidingen op niveau 4

Tijdens de lessen werk je aan alle taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken, gesprekken voeren). Ook voor Engels krijg je oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en examens.

Beroepsgerichte talen of rekenen

Naast de generieke lessen krijg je soms te maken met beroepsgericht taal of rekenen. Dit verschilt per opleiding. Het kan drie dingen betekenen:

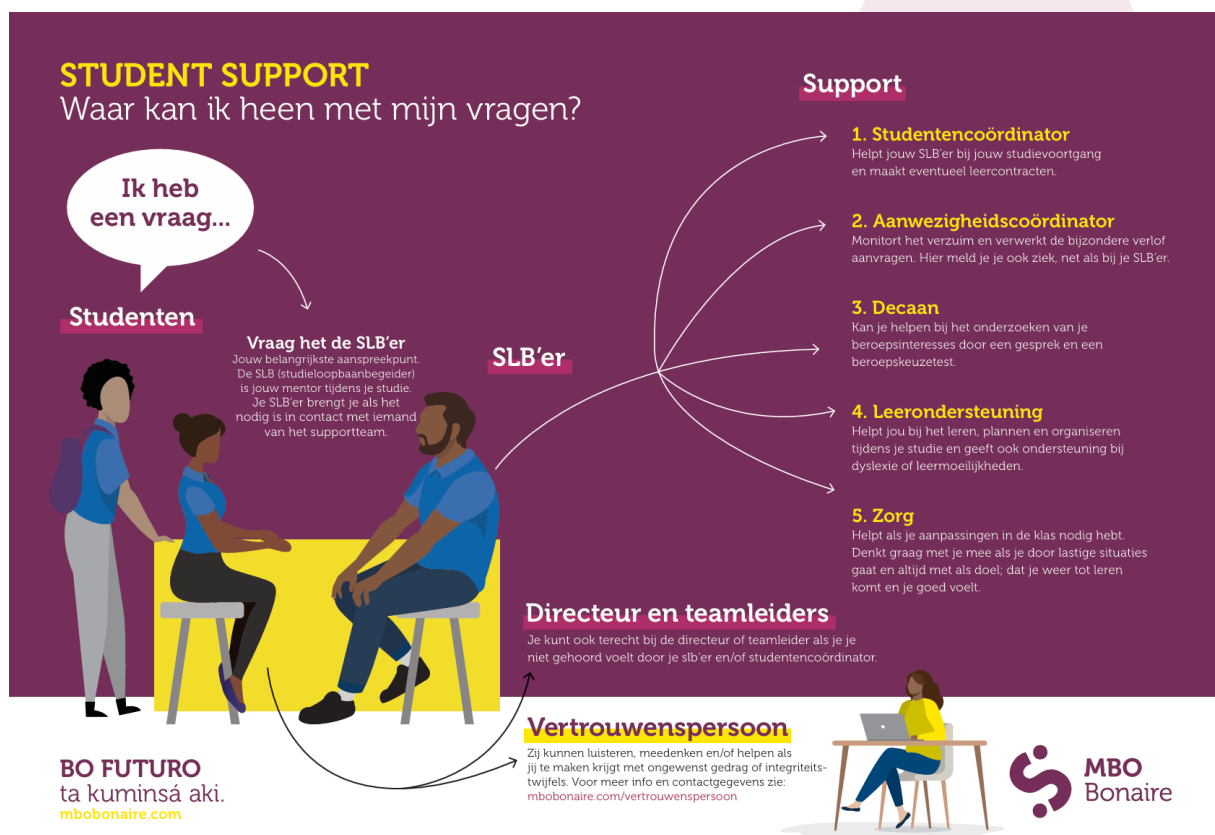
- Een extra taal die je moet leren om je beroep goed te kunnen doen.
- Beroepshandelingen die je in een andere taal moet kunnen uitvoeren.
- Een hoger niveau voor taal en/of rekenen omdat het nodig is voor je beroep.

Leuk, maar hoe zit het nu voor mijn opleiding?

Blader snel door om te ontdekken hoe jouw opleiding in elkaar zit. Wil je weten welke vakken je precies krijgt en hoe de lesuren verdeeld zijn voor jouw opleiding? Dit lees je in Hoofdstuk 4 Het onderwijsprogramma.

2.2 Begeleiding op MBO Bonaire

In de opleiding is er persoonlijke aandacht en begeleiding voor jou. De opleiding en daarmee dus jouw loopbaan begint al bij de intake. Je doorloopt een intake en je krijgt een studieloopbaanbegeleider (SLB'er). De SLB'er is jouw mentor. Hij of zij begeleidt je tijdens je opleiding en kijkt samen met jou steeds opnieuw naar jouw kwaliteiten, je wensen en je mogelijkheden voor persoonlijke en professionele ontwikkeling. Voor studenten die extra ondersteuning nodig hebben, hebben we extra begeleiding. Bijvoorbeeld bij persoonlijke vragen, studievaardigheden of extra ondersteuning bij taal/rekenen. Hiervoor kun je in contact komen met het supportteam. Wat het meest geschikt is voor jou zoeken we samen uit. Bij je SLB'er kun je meer informatie hierover vragen.

3. Opleidingsinformatie

3.1 Algemeen opleidingsoverzicht

In onderstaand schema vind je het algemeen opleidingsoverzicht.

Je vindt hierin onder andere de belangrijkste informatie uit het kwalificatiedossier (in het kwalificatiedossier zijn de eisen voor jouw opleiding landelijk bepaald. Je kunt het hele kwalificatiedossier van jouw opleiding vinden op <http://kwalificaties.s-bb.nl/>.) Afkortingen: B=Basis, P= Profiel, K=Kerntaak, W=Werkproces

Dossier	Hospitality, Tourism & Leisure
Crebocode dossier	23425
Versie dossier	1 augustus 2026
Kwalificatie	Zelfstandig Medewerker Hospitality (niveau 3)
Kwalificatie vanaf	1 augustus 2026
Crebocode kwalificatie	27053

Basisdeel – Kerntaak 1	B1-K1-W1: Bereidt gastgerichte werkzaamheden voor
Verleent gastvrijheid	B1-K1-W2: Draagt bij aan een gastgerichte beleving
	B1-K1-W3: Draagt bij aan een sociaal en fysiek veilige werkomgeving
	B1-K1-W4: Rondt gastgerichte werkzaamheden af
	B1-K1-W5: Evalueert de (eigen) werkzaamheden

Basisdeel – Kerntaak 2	B1-K2-W1: Verwerkt reserveringen
Voert hospitality werkzaamheden uit	B1-K2-W2: Ontvangst en neemt afscheid van gasten
	B1-K2-W3: Treedt op als aanspreekpunt
	B1-K2-W4: Handelt bij incidenten of calamiteiten
	B1-K2-W5: Verkoopt of verhuurt producten en/of diensten

Profieldeel – Kerntaak 1	P2-K1-W1: Neemt bestellingen op en adviseert
Bedient gasten	P2-K1-W2: Maakt bestellingen klaar
	P2-K1-W3: Serveert bestellingen
	P2-K1-W4: Verzorgt en coördineert activiteiten en/of evenementen

Profieldeel – Kerntaak 2	P2-K2-W1: Plant werkzaamheden, en instrueert en begeleidt medewerkers
Coördineert hospitality werkzaamheden	P2-K2-W2: Beheert de voorraad
	P2-K2-W3: Behandelt klachten
	P2-K2-W4: Doet een verbetervoorstel

Leerweg:	BOL
Instructietaal:	Nederlands
Studielast:	4800 klokuren (3 jaar)
Instroomrechten:	De instroomrechten voor de opleidingen op MBO Bonaire zijn als volgt: Opleidingen niveau 2: Minimaal diploma VMBO basis of een diploma MBO 1 Opleidingen niveau 3: Minimaal diploma VMBO kader, overgangsbewijs van HAVO 3 naar 4 of diploma MBO niveau 2 met minimaal <i>gemiddeld</i> voldoende op alle onderdelen talen/rekenen op 1F Opleidingen niveau 4: Voor een reguliere niveau 4: Minimaal diploma VMBO kader, overgangsbewijs van HAVO 3 naar 4 of diploma MBO 3 waarbij geldt: niet lager dan 1F op <i>alle</i> onderdelen talen/rekenen Voor een versnelde niveau 4: minimaal <i>gemiddeld</i> voldoende op alle onderdelen talen/rekenen 2F. Aanvullende eis voor aanmelding BBL een arbeidscontract bij een erkende werkplek met gecertificeerde leermeester en minimaal 16 klokuren per week BPV.
Wettelijk kader:	Voor het Middelbaar beroepsonderwijs in Caribisch Nederland geldt de WEB BES.

4. Het onderwijsprogramma

Op MBO Bonaire is het schooljaar verdeeld in 4 lesperiodes van 9 of 10 weken. Tijdens iedere lesperiode krijg je les in verschillende vakken en thema's en/of ga je op stage (BPV.) In het onderwijsprogramma hieronder zie je hoe de opleiding is opgebouwd. En in de lessentabel daarna kun je zien hoeveel uren les er gepland zijn per vak. Het onderwijsprogramma en de lessentabel kunnen tijdens jouw opleiding wijzigen. Indien er een wijziging is wordt je hier tijdig over geïnformeerd.

4.1 Onderwijsprogramma

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Theorievakken Tourism & Hospitality Theorie HTL HOS H1: Beroepen in hospitality, tourism & leisure Restaurant & Bediening HTL HOS H2: De ontwikkeling van hospitality, tourism & leisure	Theorievakken Tourism & Hospitality Theorie HTL HOS H3: Businessmodellen en bedrijfsformules City Tour Restaurant & Bediening HTL HOS H4: Trends, ontwikkelingen en actualiteiten	Theorievakken Tourism & Hospitality Theorie CRS H1: De cruise wereld H2: Het verkopen van cruises H3: Carrière in de cruise wereld H4: Reisbegeleiding op een cruise Restaurant & Bediening HTL HOS H5: De guest journey	Theorievakken
Praktijkvakken Hospitality on Tour Wateractiviteiten Tourism & Hospitality Praktijk Opdrachtenkaarten	Praktijkvakken Hospitality on Tour Landactiviteiten & City tour Tourism & Hospitality Praktijk Opdrachtenkaarten	Praktijkvakken Hospitality on Tour Tourguide Tourism & Hospitality Praktijk Opdrachtenkaarten	Praktijkvakken Beroepspraktijkvorming 5 dagen p/w Cohort 2026-2029
Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend gedrag of Internationaal I	Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend gedrag of Internationaal I	Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend gedrag of Internationaal I	Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend gedrag of Internationaal I
Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Spaans Burgerschap ICT SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Spaans Burgerschap ICT SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Spaans Burgerschap ICT SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Spaans SLB

Periode 5	Periode 6	Periode 7	Periode 8
Theorievakken Tourism & Hospitality Theorie HTL HOS H6: Kennis over culturen H7: Ontvangen en informeren van gasten Restaurant & Bediening HTL FBB H1: Jouw sleutelrol als gastheer/-vrouw H2: Voorbereidende werkzaamheden H3: Gastencontact van reservering tot afscheid H4: Adviseren van gasten H5: Serveren van dranken Marketing Marketing & Communicatie theorie	Theorievakken Tourism & Hospitality Theorie Gesprekstechnieken & Tommy Restaurant & Bediening HTL FBB H6: Serveren van gerechten H7: Banqueting werkzaamheden uitvoeren	Theorievakken Tourism & Hospitality Theorie Gesprekstechnieken & Tommy Restaurant & Bediening HTL FBB H8: Sfeer bewaken: sociale hygiëne H9: Inkoopstrategie toepassen	Theorievakken Restaurant & Bediening HTL FBB H10: Bestellen van producten H11: Ontvangen van producten H12: Voorraadbeheer uitvoeren H13: Klachten behandelen H14: Aftersales en relatiebeheer
Praktijkvakken Tourism & Hospitality Praktijk Restaurant	Praktijkvakken Beroepspraktijkvorming 3 dagen p/w	Praktijkvakken Beroepspraktijkvorming 3 dagen p/w	Praktijkvakken Tourism & Hospitality Praktijk Restaurant
Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend Gedrag of Internationaal I	Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend Gedrag of Internationaal I	Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend Gedrag of Internationaal I	Keuzedelen Organisatie Interne Evenementen Ondernemend Gedrag of Internationaal I
Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Spaans SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Spaans Burgerschap SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Spaans Burgerschap SLB	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Spaans Burgerschap SLB

Periode 9	Periode 10	Periode 11	Periode 12
Theorievakken Tourism & Hospitality Theorie N3 HTL HZG	Theorievakken	Theorievakken	Theorievakken Tourism & Hospitality Theorie N3 HTL HZG
Praktijkvakken Tourism & Hospitality Praktijk N3 Theorie	Praktijkvakken Beroepspraktijkvorming 5 dagen p/w	Praktijkvakken Beroepspraktijkvorming 5 dagen p/w	Praktijkvakken
Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels SLB			Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels SLB

4.2 Lessentabel en uren van jouw opleiding

Zelfstandig Medewerker Hospitality (Cohort 26-29) BOL												
Periode:	Jaar 1				Jaar 2				Jaar 3			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Generieke Vakken												
Nederlands	3	3	3		3	3	3	3	3			3
Rekenen	2	2	2		2	2	2	2	2			2
Engels	2	2	2		2	2	2	2	2			2
Burgerschap	2	2	2		2			2				
ICT	2	2										
Studievaardigheden	1											
Spaans (MVT2)	2	2	2		2	2	2	2				
SLB	2	2	2		1	1	1	1	1			1
Beroepsgerichte Vakken												
Tourism & Hospitality Theorie (THT)	3	3	2		3	1	1					
Tourism & Hospitality Theorie N3 (THT3)									6			6
Marketing (MAR)					2							
Hospitality on Tour (HOT)	4	4	4									
Restaurant & Bediening (R&B)	3	3	2		3	1	1	3				
Studiereis (SR)	2	2	2		2	1	1	2				
Studiereis week								5				
Tourism & Hospitality Praktijk (THP)	6	6	6		6			6				
Tourism & Hospitality Praktijk N3 (THP3)									6			
EHBO (EHBO)			3									
Vorbereiding & Afronden Examen (EXAM)									4			4
Vorbereiding BPV (VPBV)			1		1				1			
Reflectie BPV (RBPV)				1		1	1			1	1	
BPV (klokuren)				37		22	22			37	37	
Keuzedeel 1: EM	2	2	2		3	3	3	3				
Keuzedeel 2*: INT of OND	2	2	2		2	2	2	2				
Aantal weken	9	10	9	9	9	10	9	8	9	10	9	9
Generieke vakken per week	16	15	13		12	10	10	12	8			8
Beroepsgerichte vakken per week	18	18	20	1	17	4	4	16	17	1	1	10
Keuzedelen	4	4	4		5	5	5	5				
Totaal lesuren per week	38	37	37	1	34	19	19	33	25	1	1	18
Totaal (klokuren) BPV per week				37		22	22			37	37	
Totaal lesuren per periode	342	370	333	9	306	190	171	264	225	10	9	162
Totaal klokuren per periode	257	278	250	6,8	230	143	128	198	169	7,5	6,8	122

	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3
Begeleide uren op school	791	698	305
BPV	333	418	703
Totaal begeleide uren	1124	1116	1008
Onbegeleide uren	477	484	593
Totaal per jaar	1600	1600	1600
Totaal opleiding	4800		

Om je diploma te behalen moet je voldoende uren maken op school en op de stage en daarnaast doe je regelmatig huiswerk. In de tabel zie je daarom het totaal aantal uren voor jouw opleiding.

BOT: dit is de begeleide onderwijstijd op school (uren voor lessen, toetsen, examens)
BPV: dit is de tijd voor de verschillende stages
Zelfstandig: dit is de tijd die je zelfstandig besteedt aan huiswerk en leren.
Totaal: dit is alle tijd van BOT, BPV en zelfstandig werken bij elkaar opgeteld.

5. Ontwikkelingsgericht toetsplan

Iedere periode krijg je een of meerdere toetsen die horen bij de vakken waarin je les krijgt. De resultaten die je behaalt voor deze toetsen wegen mee voor de overgang naar het volgende leerjaar en bereiden je voor op de examens. Hieronder zie je per leerjaar welke toetsen je krijgt en wat de weging is voor de overgang naar het volgende leerjaar.

Toetsplan								
Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	We- ging	Resul- taat	Herkans- baar?
THT	1	Highlights of Bonaire	Praktijk	30 min	School	1	OVG	Ja
	2	City tour	Praktijk	45 min	Extern	1	OVG	Ja
	3	Wereld van de cruises	Praktijk	45 min	School	1	OVG	Ja
	5	Gesprekstechnieken	Praktijk	45 min	School	1	OVG	Ja
THT3	9	HTL HZG	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
THP	1	Opdrachtenkaarten P1	Praktijk	9 wkn	Extern	1	OVG	Ja
	2	Opdrachtenkaarten P2	Praktijk	9 wkn	Extern	1	OVG	Ja
	3	Opdrachtenkaarten P3	Praktijk	9 wkn	Extern	1	OVG	Ja
	5	Themadinner	Praktijk	90 min	School	1	OVG	Ja
HOT	1	Wateractiviteiten	Praktijk	9 wkn	Extern	1	VD/NV	Ja
	2	Landactiviteiten	Praktijk	9 wkn	Extern	1	VD/NV	Ja
	3	Tourguide	Praktijk	90 min	School	1	OVG	Ja
SR	3	Reflectieverslag Leerjaar 1	Schriftelijk	45 min	School	1	OVG	Ja
R&B	3	HTL HOS H1 t/m H5	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	5	HTL FBB H1 t/m H5	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	HTL FBB H6 t/m H14	Theorie	45 min	School	1	Cijfer	Ja
MAR	5	Marketing	Schriftelijk	45 min	School	1	OVG	Ja
RBPV	4	BPV 1	Praktijk	37 wkn	BPV	1	B / NB	Ja
	7	BPV 2	Praktijk	37 wkn	BPV	1	B / NB	Ja
	11	BPV 3	Praktijk	37 wkn	BPV	1	B / NB	Ja
NED	1	Luisteren	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Lezen	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Taalverzorging	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Schrijven	Opdracht	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Spoken	Opdracht	20 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Gemiddelde periode 1 tot en met 4						
	5	Luisteren	Schriftelijk	50 min	5	1	Cijfer	Ja
	6	Lezen	Schriftelijk	50 min	6	1	Cijfer	Ja
	6	Taalverzorging	Schriftelijk	50 min	6	1	Cijfer	Ja
	7	Schrijven	Opdracht	90 min	7	1	Cijfer	Ja
	8	Gesprekken	Opdracht	20 min	8	1	Cijfer	Ja
	8	Gemiddelde periode 5 tot en met 8						
REK	2	Ondersteunende vaardigh	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Toets Verhoudingen	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Toets Procenten	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Toets Groot- en eenheden	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja

	6	Toets 2D en 3D	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Toets Omgaan kwant. info	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
ENG	1	Luisteren A2	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	1	Lezen A2	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Taalverzorging	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Schrijven A2	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Spreeken	Opdracht	20 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Vocabulaire	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Gemiddelde periode 1 tot en met 4						
	5	Luisteren B1	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Lezen B1	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Taalverzorging	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Schrijven B1	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Gesprekken B1	Opdracht	20 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Vocabulaire	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Gemiddelde periode 5 tot en met 8						
BUR	1	Blok 1	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
	2	Blok 2	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
	3	Blok 3	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
	7	Blok 4	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
	8	Blok 5	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
ICT	1	Internet en E-mail	Digitaal	5 wkn	School	1	VD/NV	Ja
	1	Microsoft Teams	Digitaal	3 wkn	School	1	VD/NV	Ja
	1	Word	Digitaal	5 wkn	School	1	VD/NV	Ja
	1	Excel	Digitaal	5 wkn	School	1	VD/NV	Ja
	2	PowerPoint	Digitaal	6 wkn	School	1	VD/NV	Ja
	2	Digiveiligheid	Digitaal	3 wkn	School	1	VD/NV	Ja
	2	Module AI	Digitaal	4 wkn	School	1	VD/NV	Ja
	2	Social media	Digitaal	3 wkn	School	1	VD/NV	Ja
OND	1	Persoonlijke ontwikkeling	Opdracht	P1	School	1	OVG	Ja
	2	Samenleving	Opdracht	P2	School	1	OVG	Ja
	3	Initiatief	Opdracht	P3	School	1	OVG	Ja
	5	Voortouw nemen	Opdracht	P5	School	1	OVG	Ja
	6	Creativiteit	Opdracht	P6	School	1	OVG	Ja
	7	Plannen uitvoeren	Opdracht	P7	School	1	OVG	Ja
INT	1	Hoofdstuk 1	Digitaal	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	2	Hoofdstuk 2	Digitaal	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	3	Hoofdstuk 3	Digitaal	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	5	Hoofdstuk 4 & 5	Digitaal	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	6	Hoofdstuk 4 & 5	Digitaal	9 wkn	School	1	OVG	Ja
OIE	2	Vergadering organiseren	Praktijk	90 min	School	1	OVG	Ja
	3	Draaiboek fundraising	Schriftelijk	90 min	School	1	OVG	Ja
	5	Draaiboek fundraising	Schriftelijk	90 min	School	1	OVG	Ja
SPA	1	Hoofdstuk 1 + 2	Schriftelijk	45 min	School	2	Cijfer	Ja
	1	Hoofdstuk 3	Schriftelijk	45 min	School	2	Cijfer	Ja
	1	Opdracht	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Hoofdstuk 4 + 5	Schriftelijk	45 min	School	2	Cijfer	Ja
	2	Hoofdstuk 6	Schriftelijk	45 min	School	2	Cijfer	Ja

	2	Opdracht	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Hoofdstuk 7 + 8	Schriftelijk	45 min	School	2	Cijfer	Ja
	3	Hoofdstuk 9	Schriftelijk	45 min	School	2	Cijfer	Ja
	3	Opdracht	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
SLB	1	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	2	Studieadvies	Praktijk	9 wkn	School	1	N/V/P	Ja
	3	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	4	Studieadvies	Praktijk	9 wkn	School	1	N/V/P	Ja
	4	Portfolio leerjaar 1	Praktijk	38 wkn	School	1	V/NV	Ja
	5	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	6	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	7	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	8	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	8	Portfolio leerjaar 2	Praktijk	38 wkn	School	1	V/NV	Ja
	9	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	10	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	11	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	12	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	12	Portfolio leerjaar 3	Praktijk	38 wkn	School	1	V/NV	Ja

Cohort 2026-2029 – Zelfstandig Medewerker Hospitality (BOL N3) – Crebo 27053 – Pagina 18

6. Studieadvies en overgangsadvies

6.1 Studieadvies

In het eerste leerjaar krijg je 2x een studieadvies¹ (na periode 2 en na periode 4)². Het docententeam kijkt hierbij naar jouw **resultaten**, je **aanwezigheid**, je **inzet** en **beroepshouding** op school en in het leerbedrijf.

Positief studieadvies (GROEN)

Als het goed gaat op school krijg je een positief studieadvies. De docenten vertrouwen erop dat je goed aan het werk bent om jouw diploma te kunnen halen.

Een positief studieadvies krijg je als...

- je beroepsgerichte vakken gemiddeld voldoende zijn
- je generieke vakken (de talen, rekenen, loopbaan en burgerschap) gemiddeld voldoende zijn
- je aanwezigheid op school en stage voldoende is (ten minste 80% aanwezig)
- je inzet en beroepshouding op school en/of stage goed zijn

Voorwaardelijk studieadvies (GEEL)

Gaat het niet allemaal goed, dan kun je een waarschuwing krijgen. Er worden dan afspraken met je gemaakt om te verbeteren, omdat je anders het diploma mogelijk niet gaat halen. Waar nodig kun je ook extra ondersteuning krijgen, zoals bijvoorbeeld bijles of hulp bij het plannen van je schoolwerk.

Een voorwaardelijk studieadvies krijg je als één of meerdere van onderstaande punten van toepassing zijn:

- als je beroepsgerichte vakken gemiddeld onvoldoende zijn
- als je generieke vakken gemiddeld onvoldoende zijn
- als je aanwezigheid op school en stage onvoldoende is (minder dan 80% aanwezig)
- als je inzet en beroepshouding op school en/of stage onvoldoende zijn

Negatief studieadvies (ROOD)

Lukt het na je voorwaardelijk studieadvies niet om te verbeteren, dan kan je uiteindelijk ook een bindend negatief studieadvies krijgen. De school kan dan besluiten dat je met de opleiding moet stoppen.

Een negatief studieadvies krijg je als één of meerdere van onderstaande punten van toepassing zijn:

- als je al eerder een voorwaardelijk studieadvies hebt gekregen
- als één of meerdere afspraken die met jou gemaakt zijn niet zijn nagekomen
- als het resultaat van je beroepsgerichte *en/of* generieke vakken onvoldoende blijft³
- als je aanwezigheid op school en stage onvoldoende blijft (<80%)
- als je inzet en beroepshouding op school en/of stage onvoldoende blijft

Onderstaande aspecten worden meegenomen in de besluitvorming:

- je voldoet aan één of meerdere van bovenstaande criteria.
- je persoonlijke omstandigheden.

- je bent besproken in het docententeam en het docententeam is gezamenlijk tot bovenstaande conclusie gekomen.
- er zijn meerdere begeleidingsmomenten aangeboden.
- je hebt ten minste 6 weken verbeteringstermijn gehad.

¹ **LET OP!** Dit zijn richtlijnen. De school mag afwijken van deze richtlijnen indien er onderbouwing is.

² De school kan ten alle tijden ervoor kiezen om eerder een studieadvies te geven als daar aanleiding voor is.

³ Bij de generieke vakken wordt er rekening mee gehouden of je op de streefniveau werkt of niet.

Cohort 2026-2029 – Zelfstandig Medewerker Hospitality (BOL N3) – Crebo 27053 – Pagina 20

6.2 Overgangsnormen

De opleiding heeft bepaald wat de overgangsnormen zijn om door te kunnen stromen naar het volgende leerjaar. De overgangsnormen voor jouw opleiding staan hieronder beschreven.

Overgang leerjaar 1 naar leerjaar 2:

- Beroepsvakken: Minimaal 8 van de 11 toetsen gehaald
- Talen & Rekenen: minimaal gemiddeld 5,5
 - o Dit betreft een totaalgemiddelde van alle vakken
 - o Wanneer een niveau 3-student werkt op Nederlands 3F geldt een minimaal totaalgemiddelde van 5,0
- Burgerschap: minimaal 2 van de 3 blokken behaald en Ondernemend Gedrag: minimaal 48 punten behaald
- Aanwezigheid: minimaal 80% aanwezigheid
- Organisatie Interne Evenementen: gemiddeld voldoende
- Internationaal: Het gemiddelde van alle resultaten is minimaal een voldoende
- BPV1 is behaald

Overgang leerjaar 2 naar leerjaar 3:

- Beroepsvakken: Minimaal 3 van de 5 toetsen gehaald
- Organisatie Interne Evenementen: Afgerond
- Ondernemend gedrag/Internationaal: Afgerond
- Talen & Rekenen: minimaal gemiddeld 5,5
 - o Dit betreft een totaalgemiddelde van alle vakken
 - o Wanneer een niveau 3-student werkt op Nederlands 3F geldt een minimaal totaalgemiddelde van 5,0
- Burgerschap BOL: alle 5 blokken van burgerschap zijn behaald en Ondernemend Gedrag: minimaal 98 punten behaald
- Aanwezigheid: minimaal 80% aanwezigheid
- B1-K1 is behaald
- B1-K2 is behaald
- P2-K1 is behaald
- BPV2 is behaald

Wanneer een student niet voldoet aan een overgangsnorm wordt de student een bespreekgeval. De opleiding bepaalt dan of de student alsnog kan overgaan of niet. Wanneer een student aan meer dan één norm niet voldoet, wordt de student in principe niet bevorderd naar het volgende leerjaar.

Cohort 2026-2029 – Zelfstandig Medewerker Hospitality (BOL N3) – Crebo 27053 – Pagina 21

7. Diploma-eisen en examenprogramma

Je vindt hieronder de diploma-eisen en op de volgende pagina's het examenprogramma dat hierbij hoort.

7.1 Wettelijke eisen voor het MBO diploma

Om in aanmerking te komen voor het MBO diploma moet je voldoen aan alle 'kwalificatie-eisen.' Dit zijn wettelijke eisen. Maar wat betekenen die wettelijke eisen nu concreet voor jouw opleiding? Wanneer heb jij je diploma behaald?

	Onderdeel	Beslisregel/bewijzen
1	Beroepsgerichte eisen	<i>Alle kerntaken zijn met een voldoende of goed afgerond (compensatie is niet mogelijk).</i>
2	Generieke taal- en rekenvaardigheden*	<i>Voor Nederlands heb je de examens van de 5 deelvaardigheden afgelegd. Voor Rekenen heb je het examen (of de deexamens) voor de 5 rekendomeinen afgelegd.</i>
3	Loopbaan en Burgerschap	<i>Je hebt voldaan aan de inspanningseisen van de opleiding.</i>
4	Beroepspraktijkvorming (BPV)	<i>Alle gelopen stages tijdens je opleiding zijn afgesloten met 'behaald'.</i>
5	Keuzedelen	<i>Van elk gevolgd keuzedeel heb je het examen afgelegd.</i>

**Voor deze generieke vaardigheden doe je de examens op het streefniveau zoals vermeld in het examenplan. Blijkt tijdens de opleiding dat dit streefniveau niet haalbaar is, volg je een leertraject op een lager niveau.*

7.2 Examenplan: Overzicht examenonderdelen

Het examenprogramma van jouw opleiding vind je hieronder.

7.2.1 Beroepsgerichte examenonderdelen

Examenplan Beroepsgericht									
Code	Examenvorm	Kern-taak	Exameninhoud - Werkprocessen - Vakkennis & vaardigheden	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat	We- ging	Minimaal te behalen voor diplomering
26ZMH3-A	Proeve van Bekwaamheid	B1-K1	B1-K1-W1: Bereidt gastgerichte werkzaamheden voor	6-7	18 weken	BPV	Cijfer (min 5,5)	1	(W1+W2+W3+W4+W5)/5 5,5
			B1-K1-W2: Draagt bij aan een gastgerichte beleving				Cijfer (min 5,5)	1	
			B1-K1-W3: Draagt bij aan een sociaal en fysiek veilige werkomgeving				Cijfer (min 5,5)	1	
			B1-K1-W4: Rondt gastgerichte werkzaamheden af				Cijfer (min 5,5)	1	
			B1-K1-W5: Evalueert de (eigen) werkzaamheden				Cijfer (min 5,5)	1	
26ZMH3-B	Proeve van Bekwaamheid	B1-K2	B1-K2-W1: Verwerkt reserveringen	6-7	18 weken	BPV	Cijfer (min 5,5)	1	(W1+W2+W3+W4+W5)/5 5,5
			B1-K2-W2: Ontvangst en neemt afscheid van gasten				Cijfer (min 5,5)	1	
			B1-K2-W3: Treedt op als aanspreekpunt				Cijfer (min 5,5)	1	
			B1-K2-W4: Handelt bij incidenten of calamiteiten				Cijfer (min 5,5)	1	
			B1-K2-W5: Verkoopt of verhuurt producten en/of diensten				Cijfer (min 5,5)	1	
26ZMH3-C	Proeve van Bekwaamheid	P2-K1	P2-K1-W1: Neemt bestelling op en adviseert	8	255 min	MBO Bonaire	Cijfer (min 5,5)	1	(W1+W2+W3+W4)/4 5,5
			P2-K1-W2: Maakt bestellingen klaar				Cijfer (min 5,5)	1	

26ZMH3-D	Proeve van Bekwaamheid	P2-K2	P2-K1-W3: Serveert bestellingen	10-11	18 weken	BPV	Cijfer (min 5,5)	1	(W1+W2+W3+W4)/4 5,5
			P2-K1-W4: Verzorgt en coördineert activiteiten en/of evenementen				Cijfer (min 5,5)	1	
			P2-K2-W1: Plant werkzaamheden, en instrueert en begeleidt medewerkers				Cijfer (min 5,5)	1	
			P2-K2-W2: Beheert de voorraad				Cijfer (min 5,5)	1	
			P2-K2-W3: Behandelt klachten				Cijfer (min 5,5)	1	
			P2-K2-W4: Doet een verbetervoorstel				Cijfer (min 5,5)	1	

*De kerntaken B1-K1, B1-K2 zijn pas behaald als voor zowel Beroepsgericht Engels en Beroepsgericht Spaans minimaal een 5,5 gemiddeld is behaald.

7.2.2 Examenonderdelen generieke eisen voor taal en rekenen

Examenplan Nederlands										
Naam Examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat + weging (1 decimaal)		Eind- resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
Nederlands Lezen/Luisteren 2F	Centraal examen	Lezen & Luisteren	2F	Vanaf P9	90 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x		cijfer (geheel cijfer)	1.0
Nederlands Schrijven 2F	Instellingsexamen	Schrijven	2F	Vanaf P9	90 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x	cijfer 1x		
Nederlands Spreken 2F	Instellingsexamen	Spreken	2F	Vanaf P9	10 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x			
Nederlands Gesprekken 2F	Instellingsexamen	Gesprekken voeren	2F	Vanaf P9	15 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x			

Examenplan Rekenen								
Naam Examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Eindresultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering
Rekenen niveau 3	Instellingsexamen	-Grootheden en eenheden -De twee-en driedimensionale wereld -Verhoudingen herkennen en gebruiken -Procenten gebruiken -Omgaan met kwantitatieve informatie	MBO3	Vanaf P9	120 min	MBO Bonaire	Cijfer	1,0

7.2.3 Onderdelen Loopbaan en Burgerschap

Examenplan Loopbaan en Burgerschap (Burgerschap is niet ingedeeld per dimensie, maar bij elk blok hoort een overkoepelend thema. Binnen elk thema komt meerdere dimensies aan bod)						
Code	Dimensies	Bewijsstuk	Periode afname	Plaats afname	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
26LPB	Eindgesprek Loopbaan 'De reflecterende beroepsbeoefenaar'	Bewijs eindgesprek Portfolio Zelfportret	12	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
26BUR-1	Blok 1 Master your life	Bewijs afronding blok 1	1	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
26BUR-2	Blok 2 Inclusiviteit	Bewijs afronding blok 2	2	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
26BUR-3	Blok 3 Levenshuis	Bewijs afronding blok 3	3	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
26BUR-4	Blok 4 Duurzaamheid	Bewijs afronding blok 4	5	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
26BUR-5	Blok 5 Onderzoek	Bewijs afronding blok 5	8	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan

7.2.4 Beroepspraktijkvorming (BPV)

Examenplan Beroepspraktijkvorming						
BPV Onderdeel	Beschrijving van het BPV Onderdeel	Periode	Duur	Manier van beoordelen	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
BPV-1	Beroepshouding, verkenning en uitvoering van werkprocessen van de opleiding. Werkprocessen in de praktijk.	P4, 5 dg p/w	333 uur	Voldoende voor: werkprocessen, beroepshouding, opdrachten, gemaakte uren, getekende POK	Behaald / Niet Behaald	Behaald
BPV-2	Werkprocessen in de praktijk. B1-K1-W1 t/m B1-K1-W5 B2-K1-W1 t/m B2-K1-W5	P6&7, 3 dg p/w	418 uur	Voldoende voor: werkprocessen, beroepshouding, opdrachten, gemaakte uren, getekende POK	Behaald / Niet Behaald	Behaald
BPV-3	Werkprocessen in de praktijk. P2-K1-W1 t/m P2-K1-W4 P2-K2-W1 t/m P2-K2-W4	P10&11, 5 dg p/w	703 uur	Voldoende voor: werkprocessen, beroepshouding, opdrachten, gemaakte uren, getekende POK	Behaald / Niet Behaald	Behaald

7.2.5 Keuzedelen

Examenplan Keuzedelen							
Code	Examenform	Exameninhoud / Werkprocessen	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
K0077	1. Verslag/Vlog 2. Eindgesprek	Organisatie Interne Evenementen D1-K1: Organiseert interne evenementen - D1-K1-W1: Overlegt met de interne opdrachtgever - D1-K1-W2: Stelt een plan van aanpak op voor een evenement en licht dit toe - D1-K1-W3: Regelt en coördineert de inrichting van ruimtes en de installatie van materialen - D1-K1-W4: Regelt en coördineert de dagelijkse voorzieningen - D1-K1-W5: Coördineert en bewaakt de voortgang tijdens het evenement en evalueert het evenement	8	9 weken	MBO Bonaire	Onvoldoende / Voldoende / Goed	O
De student kiest één van onderstaande keuzedelen:							
K0072	1. Verslag/Vlog 2. Eindgesprek	Ondernemend Gedrag (geschikt voor niveau 3 en 4) D1-K1: Toont ondernemend gedrag voor innovatie in beroepsuitoefening en werkomgeving - D1-K1-W1 Onderzoekt zichzelf, zijn (werk)omgeving en verbetermogelijkheden - D1-K1-W2 Signaleert mogelijkheden voor verandering en innovatie - D1-K1-W3 Neemt initiatieven in en voor zijn werk	7/8	90 minuten Onderdeel -1: 60 min -2: 30 min	MBO Bonaire	Onvoldoende / Voldoende / Goed	O
K0055	1. Verslag/Vlog 2. Eindgesprek	Internationaal 1: bewustzijn (interculturele) diversiteit D1-K1: Ontwikkelt interculturele sensitiviteit - D1-K1-W1: Onderzoekt eigen en andere culturen - D1-K1-W2: Onderzoekt eigen culturele sensitiviteit D1-K2: Werkt samen met mensen met verschillende culturele achtergronden - D1-K2-W1: Legt en onderhoudt interculturele contacten - D1-K2-W2: Neemt deel aan interculturele samenwerkingsverbanden	7/8	80 minuten Onderdeel: -1: 60 min -2: 20 min	MBO Bonaire	Onvoldoende / Voldoende / Goed	O

8. Belangrijke informatie over examens

8.1 Examenreglement

Iedere opleiding heeft regels voor het onderwijs en de examens. Het examenreglement van MBO Bonaire kun je vinden op de website (onder 'Praktisch'). Daarin staat bijvoorbeeld hoe lang het duurt voordat je de uitslag van een examen krijgt, of wat je moet doen als je het niet eens bent met de uitslag. Ook regels over herkansingen, vrijstellingen of aangepaste examens vind je daar. De korte uitleg staat hieronder.

8.2 Herkansingen

Op het MBO Bonaire doe je op geplande momenten examen. Je hebt recht op één herkansing na het eerste examen. Als je ingeschreven staat als extraneus (een student die geen onderwijs volgt maar alleen examens doet) heb je geen recht op een herkansing na een examen. Een extra herkansing aanvragen kan alleen als er sprake was van overmacht. Het aanvragen van een extra herkansing doe je bij de examencommissie (EC).

8.3 Aangepaste examinering

Het MBO Bonaire biedt studenten de mogelijkheid om op een aangepaste manier te examineren. Dit kan bijvoorbeeld als je dyslexie hebt. De EC kan dan beslissen om een aanpassing te doen. Je kunt dan denken aan een examen met grotere letters of een verlenging van de examenduur. Voor alle aanpassingen geldt dat de student deze aanvraagt bij de EC.

8.4 Vrijstellingen

Heb je in een eerdere opleiding al een examenonderdeel behaald dat aansluit bij je huidige opleiding? Dan kun je zelf een vrijstelling aanvragen bij de Examencommissie. Je levert daarbij de bewijsstukken aan die nodig zijn om je aanvraag te beoordelen. In het vrijstellingenbeleid behorend bij het examenreglement van MBO Bonaire (<https://mbobonaire.com/praktisch/>) lees je voor welke examenonderdelen je vrijstelling kunt aanvragen, hoe de aanvraag verloopt en op basis waarvan de Examencommissie je aanvraag beoordeelt. De Examencommissie neemt het besluit over je aanvraag. Krijg je vrijstelling voor een examenonderdeel? Dan betekent dit niet automatisch dat je ook vrijstelling krijgt voor het bijbehorende onderwijs.